

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון נ'

פרשת דברים

תשפ"ב

תוכן העניינים

- סעודה שלישית דברים תש"פ
- קידושא רבא דברים תש"פ
- ליל ש"ק דברים תשפ"א
- קידושא רבה מסעי תשפ"ב
- סעודה שלישית מסעי תשפ"ב
- שיעור בתניא/ פרק י"ב
- אחר הבדלה מסעי תשפ"ב/ הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 76
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדרכו הוצאות הגליון

הגליון נתנדב לע"נ

הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע

הרה"ק רבי יעקב יצחק בן הרב אברהם אליעזר זי"ע

נלב"ע תשעה באב תקע"ה

לע"נ

האה"ח מרת לאה בת ר' שמואל אלימלך ע"ה

אשת הרה"ח ר' יוסף ראזענבערג ז"ל

מחסדי אמשינאו תל אביב

נפמרה י"א באב תשנ"ו

קול צהלה ורנה שפתינו אז תרננה

ברכת מזלא טבא וגדא יאה נשגר בזאת קדם
רב האי חסיד, בר אוריין ובר אבהן, אהוב
למעלה ונחמד למטה, מראשי חבורתנו הק'
ה"ה

הרה"ג רבי ישראל משה האפשטיין שליט"א
חדב"נ כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת הבת
בשעטומ"צ

יהי רצון שיזכה לגדלה לחנכה ולחכמה, ולרוות
תענוג ונחת דקדושה ממכל יוצ"ח

המברכים

בני חבורת זרע יצחק בארה"ק

יו"ל ע"י מכוון דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

סעודה שלישית פרשת דברים תש"פ לפ"ק

וימים אלו של בין המצרים מסוגלים לזה ביותר שכל אחד ימליך את ה', כפי שמובא בספה"ק **עבודת ישראל** (פרשת מסעי) בשם הרה"ק **המגיד ממעזריטש זצ"ל** על הפסוק (איכה א, ג) כל רודפי"ה השיגוה בין המצרים, דהיינו בימים אלו של בין המצרים, כל מי שרודף י-ה, ומבקש להמליך את הבורא, יוכל להשיג יותר דוקא בעת הזוה.

משל למה הדבר דומה, לשר גדול אשר בשעה שיושב בביתו, אין כל איש ואיש יכול לבא אל ארמונו פנימה, אך כשהשר עובר בשווקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו, אזי כל אחד יכול להתקרב אליו, וכן הוא נמי לענין הזמן של בין המצרים, אשר בו השכינה **נודדת מקנה וגו'** (עפ"י משלי כז, ח) אזי הרשות נתונה לכל אדם, אף מי שאינו בדרגא גבוהה, להתקרב אל מלכו של עולם ע"כ.

והנה עיקר הבקשה בימים אלו היא על השראת השכינה, כמו שהיה לנו בזמן שבית המקדש היה קיים, וכמבואר בדברי **בעל התניא** (לקוטי תורה וזאת הברכה) על מה שאנו

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב. וברש"י כתב שהן רומזין לדברי תוכחות, ובספה"ק ביארו בכמה אופנים, ועל פי דבריהם נראה לפרש הכתובים, 'במדבר' היינו שבכל עת שמדבר לפני ה', על כל צרכיו הגשמיים והרוחניים, צריך להיות 'בערבה' שיהא מעורב בתפילתו, ענין 'מול סוף', שיתחנן גם על סוף וקץ הגלות.

והנה בכדי שנזכה לקרב הגאולה צריכים לגאול הנפש מיצרה, ולזכור את ה' בכל עת, כמ"ש שיויתי ה' לנגדי תמיד, וכדכתב בספה"ק **דגל מתנה אפרים** בשם זקינו מרנא **הבעל שם טוב הק'** שבתוכתב 'חטא' האות אל"ף אינה ניכרת בהברה, והטעם בזה, לפי שהרשע בשעה שרוצה לעבור עבירה שוכח מהקב"ה שהוא אלופ"ו של עולם עכד"ק. וכידוע ההבדל בין תיבת גולה לגאולה, הוא אות א', שגולה הינו בלא א', וגאולה הוא עם א', ולכן צריך בפרט בימים אלו לגלות את הקב"ה בכל דבר.

לבית המקדש במועדות, היה לזכות לגילוי שכינה, וזה הענין שחסר עתה בזמן הגלות. וימים אלו שאנו מצפים לישועה, מסוגלים מאד מצד עצמם לגילוי שכינה, אלא כוהם מוסתר לעת עתה, כמ"ש באוהב ישראל (פרשת פינחס) שחורבן הבית הי' ביום ט' באב. וזה מרמז לנו תוכן הפנימי שלו, ששם החודש 'אב' בא לרמז שהוא יהיה לעתיד לבוא 'אב וראש לכל המועדות כולם'. ואות ט' הרומז ל'טובה', ראשו כפול לתוכו, לרמז כי טוביה גניז בגוויה, והוא מוסתר לעת עתה.

ועלינו לדעת, שכל ענין הצער אצלינו, שאין אנו יכולים לזכות לגילוי שכינה, הוא רק עד כמה שיד שכלינו משיג, אבל צער השכינה הוא הרבה יותר גדול, בבחינת (פסחים קיב, א) יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, ולכן הקב"ה רוצה כל התקרבות שאדם ממליך את ה' בזמן הגלות. והקב"ה חושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח. על כן יש לנו להחשיב עד מאד כל ענין של התקרבות לה', ובמיוחד בימים אלו.

יעזור השי"ת שנזכה לעבדו בלבב שלם, וימים אלו יתהפכו לששון ולשמחה בביאת גואל צדק אמן.

אומרים 'ואין אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפניך', וצריך להבין, למה אין אנו יכולים להשתחוות, בשלמא לעלות ולראות, אכן אי אפשר מפני היד וכו', אבל ההשתחוויה הרי אפשר בכל מקום, כמו שאנו אומרים בתפילת 'עלינו לשבח' ואנחנו כורעים ומשתחויים, ולמה צריך לזה בית המקדש דוקא.

ומסביר שענין השתחוואה הוא ענין של ביטול והכנעה לפניו יתברך, אבל יש ביטול חיצוני, שמכניע את הגוף ומקבל עליו לעבוד את ה' ולשמוע בקולו, אך בליבו פנימה, עדיין מרגיש את עצמו ורצונותיו, אך הביטול האמיתי, שהוא השתחווואות הנפש, שיתבטלו לגמרי כל רצונותיו, אינו שייך רק בזמן שביהמ"ק היה קיים, שאז על ידי הכח של גילוי שכינה המיוחד שהיה שם, הגיעו לידי ביטול הגמור, וזה היה עיקר ענין העלייה לרגל בשלש רגלים, עכד"ק.

ובדרך זה נוכל לבאר דברי הרבי מלובלין זי"ע (שער יששכר מאמר בין המצרים אות יא) כי אלו שלשה שבתות בין המצרים הם כנגד שלשה רגלים פסח שבועות וסוכות עכתוד"ק. שהרי עיקר ענין העליה לרגל

קידושא רבא פרשת דברים תש"פ לפ"ק

ברכות כ"א ע"ב דבמשנה תורה לכו"ע דורשין סמוכין, וי"ל).

ובספה"ק מאור ושמש (ד"ה או יאמר אלה הדברים) הקשה שהרי ספר משנה תורה, שמו מוכיח עליו, שענינה היא חזרה על עיקרי התורה, והנה מריש פרשת דברים עד עשרת הדיברות בפרשת ואתחנן, לא מצינו שום חזרה, אלא כל כולה תוכחות ומוסרים, ומתוך על פי מה שכתבו בספרים הקדושים, שמעיקרי העבודה הוא להרהר בתשובה קודם לימוד התורה (וכן לפני מעשה המצות). ומביא **שהרה"ק הרבי מלובלין זי"ע** אמר, שמי שאינו עושה תשובה קודם לימוד התורה, עליו נאמר ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי וגו'. ועל פי זה מבאר, שאכן הספר הוא חזרה על המצוות, אך יש להקדים להם דברי תוכחות, כדי שיהרהרו תשובה קודם שישמעו את דברי התורה.

ובאמת מלבד התשובה, יש עוד דבר חשוב לפני מעשה המצוות,

ספר דברים הנקרא 'משנה תורה' הוא שונה משאר ד' הספרים, שזה הספר משה רבינו אמרו, ויש בזה כמה הגדרות בקדמונים, והאבני נזר ביאר שזה 'ממוצע' בין תורה שבכתב לתורה שבע"פ.

וספר זה מלא בדברי מוסר שאמר משה רבינו לבני ישראל, **והרה"ק היהודי הקדוש מפרשיסחא** הגיד ש'המובחר שבספרי מוסר הוא ספר משנה תורה' והי' מזהיר לתלמידיו ללמוד תמיד משנה תורה לעורר לבבם. שמכיון שנאמרו ע"י משה, קרובים הם יותר לאדם, על כן דברי מוסר שבמשנה תורה חודרים יותר לתוך עומק לב ישראל ומעוררים ביותר.

ב'שם משמואל' מביא דבר חידוש, שחכמי ישראל היה נקל להם ביותר למצוא את הנרמז במשנה תורה ולהבין מהם פרטי המצוות שנתפרשו בתורה שבעל פה. (צ"ב מה הכוונה בזה, וראה

שה'חרדים' מביאו בספרו, וכותב ומונה שם התנאים לקיום המצוות בשלימות, ואחת מהם הוא שמחה של מצוה, שירגיש שכל מצוה ומצוה שמזדמן לו הוא מתנה מהקב"ה, ומביא **שהאריז"ל** גילה לאיש סודו, שכל מה שהשיג, שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, היה בשכר זה שהיה שמח בעשיית כל מצוה בשמחה גדולה מאד.

ואכן הגה"ק ר' חיים ויטאל (בהקדמה לשער המצוות) מביא על הפסוק תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב וגו', שיהיה שמח בעשותו המצוה כאילו נותנים לו בפועל ממש אלף אלפים דינרי זהב, אם יעשה אותה המצוה. ומציין לדברי **הגמ'** (ברכות ט, ב) על רב ברונא, דחד יומא סמך גאולה לתפלה ולא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא, ע"כ. שבפשטות נראה כדבר קטן, אבל אדרבא זהו הראי' שהוא החשיב כל דבר ברוחניות, אף מה שנראה בעינינו כדבר קטן, כיון שהשיג רום מעלתו.

ומביא **בס' המצוות** לשון נורא, 'ואם יתמיד בזה אין ספק שישרה עליו רה"ק' עכל"ק. שהכוונה שעשיית מצוות באופן זה גורם שהקדושה נקלטת בקרבו באופן נעלה יותר.

וכך נהגו העולם לבאר דברי גמ' (שבת קיה, ב) שאביי אמר תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן, ומקשין העולם, מאי כל הרעש שעשה סעודה לרבנן, עד שבזה מדד דרגתו, ומתריצין שמעלתו אינו הסעודה גרידא, אלא שבזה החדיר בתלמידים את החשיבות של לימוד התורה, עד כדי כך כשגמרו מסכתא, עשה יום טוב לרבנן.

ומעתה ראינו שלפני עשיית המצוות יש לחזור בתשובה, וכן להתבונן במעלת יקרת ערך המצוה, ובזה ישלים נפשו כראוי. יה"ר שנזכה לקיים המצוות בשלימות, ולעבדו בלבב שלם.

(לאחר שאחד העלה שהיום היארציית של **הקדושת ציון מבאבוב** :

בספר קדושת ציון מביא את דברי הגמ' (שבת לא, א) שהגר ביקש מהלל הזקן, שילמדו כל התורה כולה על רגל אחת, וצ"ב הכוונה בזה. ומבאר, בהקדם השאלה הידועה, איך אפשר

פעם שמעתי ממנו בשמחת שבע ברכות לנכדו, שהלל אמר לגר, דעלך סני לחברך לא תעביד, ולכאורה למה אמר לו בלשון שלילי, ולא אמר לו ואהבת לרעך כמוך.

אלא הביאור בזה, כי אצל גוי לא שייך שישמח באמת כשהולך לשני טוב, אלא לכל היותר דואג שהשני לא יזיק לו על כן עושה עימו הסכם, כעין שמור לי ואשמור לך, דעלך סני לחברך לא תעביד, כך שהוא ירוויח מזה. אבל בן ישראל שמח בשמחת השני באמת.

והביא בזה אימרת הצדיקים, על הגמ' (ברכות ו, ב) כל הנהנה מסעודת חתן, ואינו משמחו עובר וכו' שהכוונה ואינו משמחו, שזה שיש לשני שמחה, אינו משמח אותו. ועל פי הדברים האלו אף ביאר המשך הגמ', ואם משמחו מה שכרו וכו' זוכה לתורה, ולכאורה מה הקשר ביניהם, אלא זה שמרגיש שמחת הזולת כשמחתו שלו, אינו ענין טבעי שגוי מבין אותו, אלא א תורה'דיגע מידה, ולכן זוכה לתורה, ודפח"ח).

לקיים את כל תרי"ג המצוות, הלוא יש מצוות שאינם שייכים בזמנינו או ששייך רק לאנשים מסויימים, ועל זה תירץ לו הלל עצה ראשונה, על ידי שיבוא בגלגול מספר פעמים, ועל זה הקדים הגר, שמבקש ללמוד כל התורה על רגל אחת, דהיינו שיהיה הכל בגלגול אחד ולא יצטרך להתגלגל שוב, ועל זה ענה לו שיש עוד ב' דרכים, מה דעלך סני וכו', שיתקשר עם הכלל, וכל המצוות שיקיימו ישראל יחשבו כאלו קיים הוא, ב. ואידך פירושא היא זיל גמור, פירוש, שהעצה השניה היא שילמוד ויחשב לימודו כמעשה, ובזה יקיים כל התורה ע"כ. – ועיקר דברים אלו כבר מופיע מקדמונים.

אגב גררא, בקשר לדברי הגמ' הנ"ל, בשבוע זה נפטר החסיד הנודע ר' אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל, היה לו הכל, תורה עבודה יראת שמים ומידות, ולא החזיק מעצמו כלום, וכל דבריו היו בהתלהבות וחיות גדול עד מאד, מי שראה אותו לא היו צריכים להסביר לו מה זה חסידישער יוד.

אמרים

ליתן להם מועד גדול ועשו להם את העגל ולכן התבטל המועדות של החדשים תמוז אב ואלול, ואח"כ כשבא תשרי, פרע להם את כל ג' המועדות, ראש השנה ויום הכיפורים וסוכות, ושמיני עצרת כבר שייך לתשרי עצמו עכתו"ד, לפי זה כבר מצינו בחז"ל דימים אלו מצד עצמם ראויים להיות ימים גדולים מאד.

בספה"ק האריכו שענין כ"א יום אלו של בין המצרים הם כנגד המועדות, וראיתי בס' אלף המגן להגרנ"מ גערמאן שליט"א שמביא דברי חז"ל (ילקוט שמעוני במדבר רמז תשפב) שבכל חודש וחודש שבקיץ ביקש הקב"ה ליתן לישראל מועד, בניסן נתן להם פסח, באייר נתן להם פסח שני, בסיון נתן להם שבועות, ובתמוז היה בדעתו

לגמרי במקום המחשבה, ועל פי הקדמה זו מסביר, כאשר האדם חושב בקדושה ומתאבל על ירושלים, אז מחשבתו וכל מהותו נמצא בקדושה, ולכן 'זוכה' הוא מלשון הזדככות שהאדם מזדכך, ורואה כבר עתה קצת משמחת ירושלים כמו שיהיה לעתיד בב"א.

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ובקדושת לוי (איכה) ביאר כאשר האדם חושב מחשבה נחשב כאילו כולו שם, כי כולו נמשך אחר המחשבה, כפי שאכן אנו רואים כשאדם חושב מאד על איזה דבר, אף אם מדברים אליו בקול גדול אינו שומע, ואף בלשון בני אדם שואלים אותו 'היכן אתה', כי באמת נמצא

ליל ש"ק פרשת דברים תשפ"א לפ"ק

כפי רוב פרסומם מצוי בהם ההעלם והשכחה. על כן התועלת היוצא הספר היא דוקא מן החזרה עליו, ע"כ. וכן הוא ספר דברים שהם דברי מוסר, שחוזר על כל המצוות שנאמרו כבר בעבר, ולא בא לחדש אלא להזכיר ולזרז.

וזהו הענין של תפילין של יד הקודמת לתפילין של ראש, שכן תפילין של יד רומז לספר דברים, להורות שבכח המוסר שבמשנה תורה, נקבעים המצוות בלבבו כראוי. ועל כן מקדימין תפילין של יד כמו שכתוב וקשרתם וגו', ועל ידי זה והיו לטוטפות וגו', מתדבקין בכל ארבעת חלקי התורה.

ענין המוסר הוא להתעורר לזכור את ה', וראה בהקדמה לסמ"ג, שבעת עמדו באמצע כתיבת מנין הלאוין, בא אליו מראה החלום לאמור, 'הנה שכחת את העיקר, השמר לך פן תשכח את ה' אלהיך' ע"כ, ואתבונן אליו בבקר והנה יסוד גדול הוא ביראת השם עכ"ל.

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל, בעבר הירדן במדבר בערבה וגו'. וברש"י שהן דברי תוכחות וכו'.

סיום התורה הוא בסוף ספר במדבר, ומדברים ואילך מתחיל משנה תורה, שהוא חזרה על התורה, ובשפת אמת (תרנ"ט) שהד' ספרים הם בבחינת תפילין של ראש, שיש בהם ד' בתים, ומשנה תורה הוא בחי' תפילין של יד, שכל הד' פרשיות בבית א', וזהו ענין משנה תורה שיש בה כל הנאמר בד' ספרים הקודמים בספר אחד.

ספר דברים אכן מלא בדברי התעוררות, וידועים דברי היהודי הק' שאין לך ספר מוסר יותר טוב מספר דברים, ועל ידי זה נזהרים לשמור ולעשות את כל התורה.

ואפשר לומר ששמו ספר משנה תורה, רומז לענין המוסר, שכן ידועים דברי המסילת ישרים בהקדמתו, שלא חיבר את ספרו לומר דברי חידושים, אלא להזכיר את הידוע לכל אחד ואחד, אשר

תמיד, תפקיד האדם עלי אדמות, שלא ישכח את ה' אלוקיו, ובכח קדושת השבת שבת, יומא דנשמתא, נזכר בתכלית שמים וארץ, לדבקה בו ולאהבה אותו.

כלומר, שבזה צריך ליזהר מאד, שלא לשכוח את ה'.

והנה שבת ענינו זיכרון, זיכרון למעשה בראשית, וצריך להיות לפניו לזכרון

שבחוץ, ואמר כי עדיין אין נרגש ריחו של משיח. (ע' דברי אלימלך להרה"ק מגראדזיסק, פר' קורח).

חסידים מסבירים, לשם מה הי' עליו לגשת ולפתוח את החלון, וכי לא היה יכול לדעת כן בתוך חדרו, אלא כך פירשו הענין, שבתוך חדרו כבר האיר בחי' משיח, ולכן הי' בה תמיד ריח של משיח, ולפיכך הוזקק להוציא ראשו החוצה, להריח את האוויר שבחוץ.

ונראה לבאר ענין ריח הגאולה, כמו שאנו אומרים **בהפטרה לשבת נחמו** את הפסוק (ישעי' מ') ונגלה כבוד ה', וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דיבר. דהיינו שבזמן הגאולה, יסיר ההסתר שמפריע לנו

בהרבה מזמירות של שבת, אנו מבקשים על בית המקדש, ועל גילוי שכינה שהיה שם. והנה בכל אחד יש חלק משיח שצריך לגלותו, כדאי' **במאור עינים** (פרשת פנחס) מאמר **הבעש"ט** שצריך כל אחד מישראל לתקן ולהכין חלק קומת משיח השייך לנשמתו.

סיפר הרה"ק **מרוזין זי"ע** שבימיו של הרה"ק **רבי מנחם מענדל מוויטעבסק** כשהיה דר בארץ ישראל, עלה איש פתי וחסר דעה להר הזיתים ותקע בשופר, ונתפשטה השמועה שזהו קול שופרו של משיח המבשר הגאולה. נכנס אחד לבית הרבי, כשהוא נרעש כולו וסיפר את השמועה, פתח הרה"ק **רבי מענדל זי"ע** את החלון, והריח באפו את האוויר

לראות את האמת של העולם, ויתגלה דבר ה' בכל דבר, כדאי' ביושר דברי אמת (אות יב) בבארו ענין הדבקות, שמי שחשקה נפשו תמיד אל השם יתברך, רואה בכל היצירה את היוצר, וכל מה שרואה בעולם רואה את השם יתברך שמחיה את הדבר הזה, כמו שאמר הכתוב (נחמיה טו) ואתה מחיה את כולם, מה שאין כן מי שאינו חושק להשם יתברך במחשבתו, אינו רואה כי אם הגשמי, אף על פי שמאמין בה', ואם ישאלוהו יאמר שהשם יתברך מחיה את הכל, אף על פי כן, אין הוא מחובר בליבו לדבריו. כי באמת אין מצוייר לפניו כן, כי תמיד מצוייר לפניו העולם כיצירה בפני עצמו.

משל למה הדבר דומה, מי שרואה בגד או חפץ של צדיק, מי שקשור אליו עד מאד, מיד נזכר בו ורואה אותו בעיני רוחו, וכמעט שאין רואה את הבגד, אך מי שאין מכירו, אינו רואה כאן אלא חפץ פשוט, נמצא שני אנשים מסתכלים בדבר

אחד, וכל אחד רואה ענין אחר, הוא רואה את רבו, והוא רואה חפץ בעלמא. כן הדבר מי שאינו מחשב בהשם יתברך תמיד, אינו רואה כי אם את גשמיות העולם.

וכפי שמסופר על הבעל התניא שבזקנותו שאל על קורת הגג מהו, ואמרו לו שזהו קורה, ואמר אני איני רואה עוד את הקורה, כי אני רואה רק את האלוקות שבה. (הערה: ע' תניא פרק מג, איזהו חכם הרואה את הנולד, פי' שרואה כל דבר איך נולד ונתהוו מאין ליש בדבר ה').

וזה הכוונה בסיפור הנ"ל שבתוך חדרו של הרה"ק ר"מ היה כבר ריח של משיח, שבתוך עולמו הפנימי, היה כבר הכל באופן של גאולה.

וצריך שיהא לכל אחד לפחות מעט שייכות לדרגא זה, ובפרט בשבת קודש יש לראות יותר את הבורא, וצריך כל אחד להתבונן בבחינת שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, ולחשוב על היוצר, ואז יתחבר במחשבתו היצירה והיוצר.

קידושא רבא פרשת מסעי תשפ"ב לפ"ק

מתנה, שכבר מרגיש מתיקות ונעימות בעבודת ה'.

בספר ביכורי אבי"ב מוסיף על דברי הרבי ר' זושא זי"ע, שיתכן גם קבלת שכר לאחר שכבר נודע לו מגדולת ה', על ידי שמזכיר לעצמו איך שהי' בחושך של היצה"ר, והיה עלול ליפול ברשת היצר, ולולי חסדי הבורא היה יכול להיות עתה ח"ו בשאול תחתית, ובעבור זה שזוכר את גודל החסד שעשה עימו ה', ראוי הוא לקבלת שכר טוב.

ובזה מפרש את דברי רש"י שהביא מחז"ל שחוזרים בפרשה זו על כל המסעות, כמו במשל שבנו של המלך היה חולה ונתרפא, וכל יום ויום יש לו תענוג גדול מאוד, בזוכרו שהי' חושב שבנו ימות ח"ו, ועתה נשאר בחיים ויכול לשמוח עמו, וזהו ענין כתיבת המסעות במדבר, דאחר שבני ישראל הגיעו לארץ ישראל הרומז לשערי הקדושה, הרי הם מודים ומשבחים לה' על אשר הצילם מן הליסטים, ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכינו.

ואלה מסעי וגו', ואיתא מהבעל שם טוב (דגמ"א ד"ה ויכתוב) שהמסעות רומזות למסעות שכל אחד עובר במשך שנות חייו, ויש בהם מ"ב נסיונות שהוא צריך לגלות שם את רצון ה'.

ואיתא בספה"ק דישנם ג' מצבים, בחינת מצרים וזהו בעת שהאדם שקוע בגשמיות ואינו רואה כל חסרון במצבו, השני, הוא אחר שכבר יצא ממצרים, וכבר ראה את האור כי טוב, אך עדיין מעורב טוב ורע, ולכן עובר נסיונות, ולזה הבחינה מרמז המסעות במדבר. ואח"כ כשמגיע לארץ ישראל זהו כשכבר האיר עליו אור הקדושה, ומרגיש עריבות ידידות יוצרינו.

ואיתא שהרה"ק הרבי רבי זושא זי"ע אמר שאינו מצפה לתשלום גמול על מה שעבד את השי"ת לאחר שכבר נתוודע לו אמיתיות גדולתו ית"ש, שאז כבר אינו עבודה רבה, רק מגיע לו שכר עוה"ב על שלחם עם היצר בימי הנעורים, כשהיה עדיין בחושך של היצר הרע, משא"כ אח"כ הוא בגדר עבודת

סעודה שלישית פרשת מסעי תשפ"ב לפ"ק

בעת אמירת לחיים

מצדיקים שצריך להתחיל בתשובה
בחדש אב ולא להמתין עד אלול, וזה
שרמזו חז"ל (ברכות סא) אחורי ארי,
אחורי הוא לשון תשובה ששב מדרכו,
וצריך להתחיל בתשובה במזל אב שהוא
אר"י ולא אחורי אשה דהיינו אלול
שמזלו בתולה, וככל שמקדימים קל יותר
לשוב, יעזור השי"ת שנזכה לתשובה
ולגאולה שלימה במהרה.

שבת הוא ראשי תיבות, ש'בת ב'ו' ת'שוב,
וכן שב"ת אותיות תש"ב, הנה מראש
חודש אב מתחיל כבר זמן תשובה, כנרמז
בפסוק הנאמר במבול, (בראשית ה, ה)
בעשירי באחד לחודש נראו ראשי
ההרים, שבראש חודש אב, כבר ירד
המבול, עד שיכלו שוב לראות את
הבריאה, ואחר שישים יום בראש השנה
התייבשה האדמה לגמרי, נמצא דעתה
כבר זמן הכנה לראש השנה. וידוע

המקומות ולכן נאמר שנסעו על פי ה', כי
לא נסעו אלא למקומות שהוצרכו לתקן.

ובמאור ושמש (ד"ה ויסעו) מבאר סדר
המסעות על פי סדר העליה בנסיונות
ממדריגה למדריגה. כי היצר אינו בא
בבת אחת, אלא מתחלה משים בלבו של

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ
מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן,
ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על
פי ה' ואלה מסעיהם למוצאייהם. המגיד
מקאזניץ מביא משם רבו, הרבי ר' בער,
המגיד מעזריטש זי"ע כי כל המסעות
שנסעו ישראל העיקר היה לתקן כל

אדם עצלות, ואז אינו מזדרז לעמוד
בבוקר לעבודת הבורא, ומתוך כך הוא
מתבטל מלימוד התורה, וזהו **ויסעו**
מרפידים פירוש כיון שהסיעו עצמם מן
הריפוי ידים היינו מן העצלות, **ויחנו**
במדבר סיני היו עוסקים בתורה.

והנה העוסק בתורה לומד איך להזהר
מתאוות רעות וממעשים רעים. כי מי
שאינו לומד תורה היצר מתגבר עליו
ביותר, וזהו **ויסעו ממדבר סיני**, פירוש
שעל ידי עסק התורה לא היו צריכים עוד
לעשות תחבולות להתגבר על יצרם
והיתה התורה מלמדם איך לשבר
התאוה. וזהו **ויחנו בקברות התאוה**,
פירוש שקברו את התאוה שלא היו
מתאווים לתאוות רעות.

ועל פי הדברים האלו, העיקר הוא
להתגבר על יצרו מיד בתחילה, ולכן
ישתדל שיבא לידי מדת הזריזות, ומתוך
כך יעסוק בתורה, והתורה ילמדו להזהר
מתאוות רעות וממעשים רעים עכתוד"ק.
ואפשר להוסיף, **למסעיהם על פי ה'**
שלפני כל מסע, יקדים לבקש רחמים מה'
שיצליח דרכו.

והנה נאמר בפרשה ונתנו ללוים מנחלת
אחזתם ערים לשבת וגו' שש ערי מקלט
וגו' ועליהם נתנו ארבעים ושנים עיר,
ויש לעיין אמאי כשהאדם נכשל בהריגת
נפש בשגגה, אינו נקלט אלא בערי
הלוים. **ובמאור ושמש** (ד"ה וידבר) ביאר,
שגם אם נכשל ברציחה בבלי דעת, לא
נודמן לאדם פגם גדול כזה, אלא אם כן
כבר נכשל מתחלה בעבירות קלות, ולא
שם אל לבו לשוב עליהם, על כן עבירה
גוררת עבירה עד שבאת לידו עבירה
הזאת.

ובכדי לבוא לתשובה, צריך לתקן לא רק
ענין רציחה, אלא כל הדברים שלא נתן
אל ליבו לתקנם. ולזה צריך להתחבר עם
יראי ה', שהם הלוויים משרתי ה',
שעליהם נאמר יורו משפטיך ליעקב
ותורתך לישראל, וכשנותן אל לבו
להתחבר אליהם, הוא נושא קל וחומר
בעצמו אם אלו שהם קדושים מנעוריהם
כך עושין תשובה על עבירה קלה שבידן,
קל וחומר לאיש אשר גברו חטאיו ועברו
ראשו ועל ידי זה הוא נזכר כל חטאיו
בכל עת ובכל רגע ועושה תשובה עליהם
מעומקא דלבא.

ובאוהב ישראל, שענין התיקון של שש ערי המקלט ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר גו'. נרמזים בהששה תיבות של שמע ישראל שהמה בחי' שש ערי מקלט. ועליהם תתנו מ"ב עיר, הוא בחי' פרשה א' של ק"ש שיש בה מ"ב תיבות.

והנה התיקון של שמע ישראל הוא ענין מסירות נפש, וקבלת עול מלכות שמים. והתיקון של פרשת ואהבת וגו', קבלת אהבת המצוות ובגמרא (מכות י, א) אמר אביי שש ערי המקלט הללו קולטות בין לדעת ובין שלא לדעת, ומ"ב עיר הללו

לדעת קולטות ושלא לדעת אינן קולטות ע"כ היינו שצריך לדעת שהגיע לערי מקלט כי בלא זה אינו קולטת אותו, ובזה נרמז, שמי שמתקן נפשו באופן הרגיל על ידי קיום המצוות צריך דעת ותבונה בכדי לתקן כראוי, אבל על ידי בחינת מסירות נפש, וכמו שאמרו בספה"ק, שנפש הוא מלשון רצון, כמ"ש אם יש את נפשכם, ולכן כל מה שמתנגד לרצונו נקרא קצת מסירות נפש, בזה מתקן עד מאד.

יה"ר שנזכה לעמוד בנסיונות ולשוב בתשובה שלימה ולגאולה קובה בב"א.

אמרים

ואבנים, נמחל עונותיהם של ישראל, כדכתיב תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך. ובדרך זה יש לפרש, כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאילו נחרב בימיו. כמו שבשעת החורבן נמחל עונותיהם, ולכן מן הראוי שגם עתה ימחול הקב"ה עונותינו.

בירושלמי (יומא א, א) כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו, **בבני יששכר** (אב מאמר ב, טו) מפרש, על פי מה שאמרו **במדרש** (פרשת שמיני יא, ז) ביום שחרב בית המקדש נטלו ישראל איפופסין [שטר הפרעון] על עונותיהם, שעל ידי ששפך השי"ת חמתו על עצים

אך באמת גם בפירוש זה נמצא בהעלם ענין גדול, שהרי פירושו של הויה, הוא ענין קידושין ואישות, ולכן בחודש זה שלכאורה נמצא בהסתר גדול מאוד, דייקא מזה נברא אורו של משיח, וכמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלוֹקִיךָ.

בספה"ק **פרי צדיק** (ר"ה מנחם אב א') מביא דבר נפלא, כשאנו רוצין להזכיר השם, אנו קוראין אותו בשם הויה"ה, והטעם פשוט כי כל הצירופין אין להם שום פירוש אחר, אבל צירוף זה יש לו גם פירוש אחר, כמו שמצינו (קידושין ה, א) מקיש הויה ליציאה, ומשום הכי מותר לומר הצירוף הזה.

פניני חסידות

מלוקט משיעוריו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בספר ליקוטי אמרים תניא

פרק י"ב

והבינוני הוא שלעולם אין הרע גובר כל כך... ולא עבר עבירה מימיו ולא יעבור לעולם ולא נקרא עליו שם רשע אפי' שעה אחת ורגע אחד כל ימיו.

ביאור מש"כ ולא עבר וכו' ולא יעבור לעולם, הוא כלפי המצב של נפש האדם באותו עת. כלומר, דאינו בא לומר שמי אשר ח"ו נכשל וחטא אי פעם, לעולם הוא נחשב רשע, ושוב לא יוכל להיות בינוני או צדיק. דהא ודאי איכא דרך תשובה, והשב אין מזכירים לו עוונותיו. אלא כוונת דבריו, שבמצב הנוכחי שבו מצוי הבינוני, הוא סיגל בעצמו לשלול לגמרי כל דבר חטא בפועל; במחשבה,

כדיבור ובמעשה, ואין לו שום קשר ושייכות לעבירה, והו"ל לענין ריחוקן מהרע - כאותו אדם שלא חטא מעולם.

כמו כן עפ"י המעמד הזה של הבינוני עתה, משולל ממנו כל עוון ו'לא יעבור לעולם' - דהיינו אם ישאר במצב זה. אך בודאי איכא בחירה והרשות נתונה בכל עת, ולא דובר כאן אלא בהגדרת מדרגת הבינוני, שכל אחד יכול להגיע אליה.

כי המוח שליט על הלב בתולדתו וטבע יצירתו שכך נוצר האדם בתולדתו שכל אדם יכול ברצונו שבמוחו להתאפק ולמשול ברוח תאוותו שבלבו.

דקדק בלשונו וכתב: 'שכל אדם יכול ברצונו שבמוחו להתאפק', כלומר דהא דהמוח שליט על הלב היינו שיש בו כח לשלוט, ואפשר לו לעצור בעד תאוות הלב, ורק צריך שיבחר להשתמש באפשרות זו. כמו אדם שיש לו סוס אשר אוכל ונוטל מכל מה שרואה, ויש בידו

רסן למנעו בו מן הגזל, שצריך הוא לעשות פעולה ולקשור את הרסן על פי הסוס בכדי שמטרתו תתקיים. וענין מוח שליט על הלב, יכולים לראותו בחוש. על דרך משל - אם מונח לפני אדם דבר מאכל אשר תאוה הוא לעיניים, באם יודע לו שיש בו סם המוות, או אם

מתבונן בשכלו לראות את הנולד, אזי ליבו שולט בו והוא נדמה כאחד הסכלים הנבזים.

אגב אורחא, דעסקינן במושל ברוחו ע"י רצון המוח. מעשה היה בהגה"צ ר' ברוך בער מקמניץ זצ"ל, שהיה אחד התלמידים משמש לפניו, כאשר נסעה זוגתו מן העיר לכמה ימים. בהגיע עת האוכל שאל לו התלמיד איזה סוג ארוחה להכין, ענה רב"ב: אני אוהב בשרי. והיה לפלא בעיני תלמידו, פה קדוש איך יאמר דבר זה, אולם לא אמר מאומה. אך כאשר נשנה הדבר למחרת, לא עצר התלמיד עצמו, והביע תמיהתו לפני רבו; הכיצד זה, הרב המפורסם בפרישותו וכל מעייניו בתורה"ק, מתבטא שהוא אוהב אוכל. ענהו רב"ב: ח"ו לא אל האוכל כיוונתי, אלא דכאשר אוכלים בשרי, צריכים אח"כ לתת על לב במשך שש שעות שלא לטעום חלב. ועל זאת כוונתי שאני אוהב - את ה'עולי הזה, ואת תוספת הרגשת יראת שמים שבכך.

ביהודי כשר עסקינן ונודע לו שהוא ממאכלות האסורות, הרי מיד המוח פוקד על הלב והגוף להתרחק ממאכל זה, וסר חינו ואזל חשקו ברגע אחד, ע"י מוחו השולט בליבו.

ומאידך, אם אינו בוחר להשליט את המוח, יכול האדם שיתנהג בפועל כשוטה גמור, אף על פי שבכח הוא חכם. וכאותה ששאלו את הסטייפלער זצ"ל, על דברי המדרש (המוכב ברש"י שמות ח ב) במכת צפרדע, שעלתה צפרדע אחת והכזה המצרים, ועל כל מכה היתה מתזת נחילים נחילים של צפרדעים. ושאלוהו: וכי שוטים ומשוגעים היו, שהמשיכו להכות למרות ראותם שבכל הכאה הם מגדילים את צרתם? ענה הסטייפלער: צאו ושאלו את בעלי המחלוקת, הלא גם הם רואים כי רע ומר הוא בהשיבם למחרפיהם דבר, שבזה הם נענים בגידופים רבים יותר, ומתגברת המריבה לאין שיעור. ובכ"ז אינם שותקים אלא ממשיכים ועונים עד שאין לדבר סוף. אלא מאי, פעמים שאם אין האדם

וכן בדברים שבין אדם להבירו מיד שעולה לו מהלב למוח איזו טינא ושנאה ח"ו... אינו מקבלן כלל במוחו וברצונו.

תשובה ז, ג) דצריך לשוב בתשובה על מחשבות אלו, וז"ל: ואל תאמר שאין התשובה אלא מעברות שיש בהן מעשה... כשם שצריך לשוב מאלו, כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש לו

שמעינן מדבריו, דמחשבת טינא או קנאה וכעס וכיו"ב, הו"ל ככל מחשבת איסור, אשר האיש החפץ בחיים שיש בהם עול מלכות שמים, צריך לדחותה מיד כשעולה. וכדאיתא ברמב"ם (הלכות

ולשוב מהן, מן הכעס, ומן האיבה...
ואלו העונות קשים מאותם שיש בהן
מעשה, שבזמן שאדם נשקע באלו קשה

הוא לפרוש. וכן הוא אומר יעזוב רשע
דרכו ואיש און מחשבותיו.

**או איזו קנאה או כעס או קפידא ודומיהן... ואדרבה המוח שליט ומושל
ברוח שבלבו לעשות ההפך ממש.**

בענין 'מחשבת קפידא', ר' ישראל
סאלנטער זצ"ל היה מדייק בדברי
המשנה (ב"מ פ"ו מ"א) השוכר את
האומנין והטעו זה את זה, אין להם זה על
זה אלא תרעומת. דלכאורה הו"ל למימר
אין להם זה על זה ולא כלום, כי עוסקין
אנו לענין הלכה, אם יכול לתבוע ממון

או לא, ומאי קא משמע לן בענין
התרעומת שישאר בליבו. אלא שמע
מינה מהכי, שאף לזה שיהיה לאדם
תרעומת על חבירו, צריך 'היתר' מיוחד,
שכן אף קפידא והתרעומת בהרהור היא
דבר האסור, דבעינן להסיר מליבנו כל
טינא כלפי זולתנו.

**להתנהג עם חבירו במדת חסד וחיבה יתרה מודעת לו לסבול ממנו עד קצה
האחרון ולא לכעוס ה"ו וגם שלא לשלם לו כפעלו ה"ו.**

ביטוי מיוחד, ובמדרגה גבוהה ביותר,
מצינו להנהגה זו לסבול מחברו עד קצה
האחרון, במעשה דהלל הזקן המובא
בגמרא (שבת ל, ב)^א. שהטריד אותו אדם

אחד בשאלות משונות, באמצע ההכנות
לשבת, והלל ענה לו בסבלנות יתירה.
ויש להתבונן על זאת, מדוע לא אמר הלל
לאותו אדם בשפה ברורה ובנעימה: לא

^א ת"ר לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי. מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה, אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל יטול ד' מאות זוז. אמר אחד מהם אני אקניטנו. אותו היום ע"ש היה והלל חפף את ראשו, הלך ועבר על פתח ביתו אמר מי כאן הלל מי כאן הלל, נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש, א"ל שאלה יש לי לשאול, א"ל שאל בני שאל. מפני מה ראשיהן של בבליים סגלגלות, א"ל בני שאלה גדולה שאלת, מפני שאין להם חיות פקחות. הלך והמתין שעה אחת, חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל. נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש, א"ל שאלה יש לי לשאול, א"ל שאל בני שאל. מפני מה עיניהן של תרמודיין תרוטות, אמר לו בני שאלה גדולה שאלת, מפני שדרין בין החולות. הלך והמתין שעה אחת. חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל, נתעטף ויצא לקראתו א"ל בני מה אתה מבקש, א"ל שאלה יש לי לשאול, א"ל שאל בני שאל. מפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות, א"ל בני שאלה גדולה שאלת, מפני שדרין בין בצעי המים. אמר לו שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעוס, נתעטף וישב לפניו א"ל כל שאלות שיש לך לשאול שאל, א"ל אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל, א"ל הן, א"ל אם אתה הוא לא ירבו כמותן בישראל. א"ל בני מפני מה, א"ל מפני שאברתי על ירך ד' מאות זוז. א"ל הוי וזהיר ברוחך, כדי הוא הלל שתאבד על ידו ד' מאות זוז וד' מאות זוז והלל לא יקפיד.

עת לשאלות עתה, כי הזמן דוחק להתכונן לשבת, בא נא אלי בזמן אחר, ואענה על כל שאלותיך. דהא גם מענה כזה הוא סבלנות גדולה; שמוכן לענותו על שאלותיו המשוונות, אלא רק דוחהו לזמן אחר, לבל יפריע הכנותיו לשבת. וביאר הרבי מווארקי זיע"א דמכאן

מוכח, שמדת הסבלנות הוא לא רק כשאנו מתרגז על חברו, אלא נמי שלא לדחותו בשום עת. ואף כשאין לאדם פנאי וחברו שואל דברים של מה בכך, ימלא רצונו להשיבו בסבר פנים יפות ולא ידחנו, וזהו הסבלנות המשובחת.

אלא אדרבה לגמול לחייבים טובות כמ"ש בזהר ללמוד מיוסף עם אחיו.

ואם אמרו בזה"ק ללמוד מיוסף הצדיק, נוכל ללמוד משם, גם את הדרך להגיע לידי כך. כמו שאמר לאחיו (בראשית מה ח) ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלקים... וכן הוא אומר (שם נ כ) ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטבה... ובאגרת הקודש (כה) כתב: ...כי אילו היה מאמין שמאת ה' היתה זאת לו, לא היה בכעס כלל. ואף שבן אדם שהוא

בעל בחירה מקללו או מכהו או מזיק ממונו, ומתחייב בדיני אדם ובדיני שמים על רוע בחירתו, אעפ"כ על הניזק כבר נגזר מן השמים והרבה שלוחים למקום. ולא עוד אלא אפילו בשעה זו ממש שמכהו או מקללו, מתלבש בו כח ה' ורוח פיו ית' המחייבו ומקיימו וכמ"ש כי ה' אמר לו קלל... עיי"ש.

אחר הבדלה פרשת מסעי תשפ"ב לפ"ק

בשבת הבא עלינו לטובה יומא דהילולא של הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, היה ידוע בכוחו הגדול ברוח הקודש, עד שהרה"ק רי"א מזידיטשוב אמר שהעינים של הלובלינער, לא היה אפילו להרבי ר' אלימלך זי"ע.

מסופר כי פעם הגיע הרה"ק מבארדיטשוב אל הרבי מלובלין, ובתוך דבריו שאלו אמאי אתם מדברים בגלוי ברוח הקודש, וממי למדת להתנהג כן, נענה לו הרבי מלובלין, אם יצווה עלי להפסיק בדרך זו, לא אמשיך יותר בכך, מיד אמר לו הבארדיטשבער רב, אתם יכולים להמשיך בכך. בנו של הרבי מלובלין ר' יוסל טורטשינער אחר ששמע שיחה זו שאל את אביו, הרי זמן רב שאתה נוהג בדרך זו, ואיך הסכמת להתחייב לקבל את הוראתו, ומה היית עושה אם היה מצוה עליך להפסיק לומר דברים ברוח הקודש, השיבו אביו, ידעתי ברוח הקודש שיסכים עמדי להמשיך בדרכי גם מכאן ולהבא...

האב"ד בלובלין היה הגאון ר' עזריאל הורוויץ הנקרא "די אייזערנע קאפ", שהיה מגדולי מתנגדי החסידות, וכן התנגד לדרכו של הרבי מלובלין, פעם אחת שאלו מדוע הוא מתנהג ברביסטעווע וממשיך עדה, אמר לו הרבי, ומה אעשה שבאים אלי, אמר לו תכריז בביהמ"ד, שלא יבואו אליך, כי איננו רבי ולא צדיק, אמר לו הרבי כן אעשה כאשר דיברת, ואכן הלך והכריז בבית מדרשו כדברים האלו. מובן מאליו שלא פעל מאומה, והחסידים המשיכו לבוא כמאז.

כאשר ה'אייזערנע קאפ' פגע בו שוב ושאלו אמאי ממשיך עדה, אמר לו הרבי הלוא כבר עשיתי כדבריך, אבל לא הועיל מאומה. אמר לו האב"ד זהו דרכם של החסידים, כאשר הרבי שלהם משפיל עצמו, הם מאמינים בו יותר, על כן עצתי שתכריז ברבים שאתה צדיק וקדוש עליון, ואז יעזבו החסידים, אמר לו הרבי, אמת הוא שאינני רבי, אבל גם שקרן אינני, ואיך אוכל להכריז דבר של שקר.

בעת בוא היהודי הקדוש לרבי בלובלין, היה תמיד נכנס אל הגאב"ד דלובלין להשתעשע עימו בדברי תורה, והיה תמיה גדולה בעיני הגאב"ד איך גאון כזה נכנע ונוסע לרבי כזה. ותמיד היה מקשה עליו בענין זה.

פעם אחת בבואו, שאלו הגאב"ד בוא ונראה מה תאמר לי על דבר זה. שמעתי שאמר הרבי תורה כזה, ואקח את אביכם, אביכם מלשון רצון, (כמו לא אבה יבמי), ואקח את רצונכם, 'מעבר' מן העבירות, 'הנהר', צו באלייכטען, להאיר, ע"כ, האם תוכל לומר לי איזה הסבר בזה.

השיבו היהודי הקדוש, פירוש הדברים הוא כך, העושה תשובה מאהבה זדונות נעשות לו כזכיות, (יומא פו) אך לענין מחשבה רעה, כידוע שאצל ישראל אין הקב"ה מצרפה למעשה, (קידושין מ) ואם כן לפי זה אם ישראל חשב ח"ו לעשות עבירה, ועשה תשובה מאהבה אם אמרינן דאין הקב"ה מצרף המחשבה למעשה, אם כן אין נעשין לו כזכיות, וע"ז פירש הרבי, ואקח את אביכם, הרצון והמחשבה שלכם 'מעבר' מן העבירות שלכם, 'הנהר' להאירם, היינו אפילו המחשבות שלא נחשבו לענין עבירה, אך אם עושים תשובה מאהבה, אף מהם אעשה מהם זכיות.

דרכו של הרבי מלובלין היה לברך את בני ישראל בעשירות, והמגיד מקאזניץ היה דרכו בבחינת יאה עניותא לישראל, פעם הגיע המגיד מקאזניץ לבקר אצל הרבי מלובלין זי"ע, וכשיצא משם הלך ללותו הרה"ק ר' מרדכי דוד מדאמבראווא, כשחזר שאלו הרבי מלובלין מה אמר המגיד מקאזניץ כשיצא מכאן, ואמר שהמגיד שאל שבפסוק לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, מרומז כל השבעה ספירות, ושאל הרי לכאורה יש רק חמשה ולא שבעה, והנה לפי האמת 'כי כל' בשמים ובארץ, הוא יסוד. ו'לך ה' הממלכה' היינו מלכות. אך הוא אמר, זעהט אויס אז 'והעושר והכבוד' זענען אויך צוויי ספירות... (כנראה שגם 'והעושר והכבוד' הם ספירות) כאשר שמע הרבי מלובלין דבר זה היה שמח ביותר, כי מעתה גם המגיד מקאזניץ מסכים עימו שיהא שפע רב לבני ישראל.

ונביא מתורתו, הנה מצינו בספירות שמחולק למוחין ומידות, שהם שכל ורגש. כגון בעניני מצוה, חב"ד, הוא עניני שכל, שחושב לקיים מצוה, ואח"כ בא שאר הספירות שהם מידות אהבה ויראה וכו', שאז כבר מרגיש שייכות למצוה, ומידת המלכות היא קיום מעשה המצוה בפועל.

אך ידוע שזה לעומת זה עשה האלקים, וכשם שיש מידות דקדושה יש גם מידות דקליפה. וגם בזה יש את המחשבה לדבר עבירה, ואת התאוה, עד שמגיע למעשה.

אך, המתגבר על יצרו, אף אם רק לשעה קלה בדחיית העבירה, כבר שיבר מלכות היצר – מלכות דקליפה, כי אף שפיתה היצר את האדם, וכבש את שכלו ואת הרגש, בכל זאת אם נלחם בו האדם והתגבר על יצרו, כבר שיבר כח המלכות, כי ענין מלכות הוא, לקיים מיד ולא להתעכב אף רגע, כי **דבר מלכות שלטון**, ולכן כאשר האדם עושה מריבה עם היצר אפילו קצת הגם שאינו כובשו, אף על פי כן כבר שבר כח המלכות, ומתקן בזה קצת מדת מלכות שבקדושה.

יה"ר שישפע שפע של תשובה ופרנסה ויהא א"ך טוב לישראל. זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

